

Vergaderjaar 2018–2019

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 400

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2019

Ik heb uw Kamer toegezegd te reageren op het manifest «Geef ouderen hun stem terug». Dat doe ik graag, want «Waardig ouder worden» is een breed gedragen maatschappelijke doelstelling waaraan ook het kabinet hard werkt. De jongeren die het manifest hebben opgesteld pleiten er voor dat de ouderen weer voorop komen te staan in de ouderenzorg.

In het Pact voor de Ouderenzorg is de brede ambitie voor de ouderenzorg verwoord: het doorbreken van eenzaamheid, goede zorg en ondersteuning thuis en voldoende aandacht voor alle bewoners in het verpleeghuis. Samen met alle deelnemers werken we aan een beweging voor de ouderenzorg, gericht op waardig ouder worden. Een beweging waarbij ouderen zelf betrokken zijn. Een beweging waarin er ook aandacht is voor de positieve aspecten van ouder worden. Een aanpak waar iedereen aan kan meedoen, binnen en buiten de zorg. Er is veel energie om de zorg voor ouderen te verbeteren en het manifest maakt dat zichtbaar. Het manifest doet concrete voorstellen hoe het beter kan. Ik onderschrijf de onderwerpen van het manifest «Geef ouderen hun stem terug» en ik werk hier concreet aan via onder meer het programma «Thuis in het verpleeghuis». Hieronder ga ik in op de zeven punten uit het manifest en de manier waarop ik hier aan werk.

Het gaat om de kwaliteit van leven, niet alleen om de kwaliteit van zorg

Goede zorg is liefdevolle zorg in de laatste, vaak moeilijke en verdrietige periode van het leven van bewoners. Het gaat om wat bewoners willen en nodig hebben en daarvoor moet tijd en aandacht zijn van zorgverleners die zowel zorginhoudelijk vakbekwaam zijn als de ruimte hebben om zich in te leven in wat de bewoner wil en nodig heeft. Juist daarom investeert dit kabinet in meer zorgverleners.

Geef de ouderen hun stem terug!

Goede zorg neemt de oudere als vertrekpunt. Het is de cliënt die moet kunnen bepalen hoe zorgverleners en zorgorganisaties zo optimaal en liefdevol mogelijk kunnen bijdragen aan de kwaliteit van zijn of haar leven. Een van de pijlers van

het kwaliteitskader is daarom persoonsgerichte zorg en ondersteuning. Het is aan zorgverleners en organisaties om de zorg hierop af te stemmen, inzichtelijk te maken op welke wijze hieraan gewerkt wordt en blijvend te leren en te verbeteren. We ondersteunen zorgorganisaties hiermee via «Waardigheid en Trots op locatie».

Zorg voor continuïteit in de zorg

Bewoners hechten aan «vaste» zorgverleners die hen kennen en voor hen klaarstaan. Dit vraagt om een vast team met zorgverleners die gemotiveerd en deskundig zijn. Om dit mogelijk te maken wordt het overgrote deel van de 2,1 miljard euro in zorgverleners geïnvesteerd.

Geef de zorgmedewerkers hun verantwoordelijkheid terug

Het personeel is het goud van de zorg. Zonder voldoende personeel dat gemotiveerd en deskundig is ten aanzien van de zorgbehoefte van de bewoners, wordt geen goede kwaliteit geleverd. Zorgverleners moeten de tijd en ruimte hebben om in te spelen op wat bewoners willen en nodig hebben. Daarom investeren we in meer zorgverleners. Ook staat in het kwaliteitskader dat zorgverleners invloed krijgen op het besturen van de zorgorganisaties.

Bestuurders, wees betrokken bij de ouderen, naasten en zorgmedewerkers

Een goede bestuurder is een betrokken bestuurder. Die is vaak op de werkvloer aanwezig en weet wat bewoners en personeel nodig hebben. In de governancecode is vastgelegd wat van bestuurders verwacht mag worden. De Inspectie ziet toe op goed bestuur en kan bestuurders in het uiterste geval laten vervangen. Daarbij worden nu met de beroepsverenigingen van bestuurders en toezichthouders in de zorg (respectievelijk de NVZD en de NVTZ) accreditatietrajecten uitgevoerd, waarin de kwaliteiten van bestuurders worden getoetst.

Zorg voor een langetermijnvisie

Sterk leiderschap in alle lagen van een zorgorganisatie is een voorwaarde voor goede kwaliteit van zorg. Vanuit een gedeelde visie op de zorg dient de werkvloer gestimuleerd en gesteund te worden door bestuur en management om te doen wat bewoners willen en nodig hebben. Daarom eist het kwaliteitskader bijvoorbeeld dat zorgverleners voldoende invloed hebben op het besturen van de organisatie.

Bestrijd de eenzaamheid én het huisvestingsprobleem

Samenwonen van jong en oud geeft nieuwe impulsen voor beide generaties. Ik vind het positief als woonvormen jongeren en ouderen samen laten wonen. Er is een stimuleringsregeling wonen en zorg ontwikkeld. Deze regeling heeft als doel het stimuleren van de ontwikkeling en totstandkoming van vernieuwende, kleinschalige en geclusterde woonzorg-arrangementen voor mensen met een laag of middeninkomen met levensloopbestendige of gemakkelijk aanpasbare woningen voor

ouderen. De regeling biedt ook ruimte om verschillende generaties samen te laten wonen.

Tot slot

We worden steeds ouder. Anno 2019 zijn 1,3 miljoen mensen ouder dan 75 jaar. In 2030 zijn dat er 2,1 miljoen. Dit betekent veel voor onze samenleving en voor de organisatie van de zorg. We hebben ons rekenschap te geven van die langere termijn. Het manifest «Geef ouderen hun stem terug» laat zien dat er betrokkenheid is van jongeren bij ouderen en dat zij zich verantwoordelijk voelen voor wat er met ouderen in onze samenleving gebeurt. Daarvoor wil ik de opstellers van het manifest bedanken. Deze betrokkenheid is een belangrijke voorwaarde voor het samen verbeteren van de ouderenzorg.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge